

DENİZLERİN GEMİ KAYNAKLI KIRLENMESİ (1999)

2024-1-TR01-ESC30-SOL-000234506

Marmara Denizi Balast ve Sintine Kirliliği Hakkında Farkındalık
Avrupa Birliği ESC30 Projesi

Makale Özeti

Makale, gemilerden kaynaklanan petrol kirliliği ve Türkiye'nin bu konudaki hukuki düzenlemelerine kapsamlı bir şekilde odaklanmaktadır. Deniz taşımacılığı faaliyetlerinin artışıyla birlikte gemilerden kaynaklanan petrol kirliliği, çevresel, ekonomik ve hukuki boyutlarıyla ele alınması gereken kritik bir sorun olarak değerlendirilmektedir. Petrol kirliliği, yalnızca deniz ekosistemlerini ve biyolojik çeşitliliği tehdit etmekle kalmayıp, aynı zamanda kıyı bölgelerinde yaşayan toplumların ekonomik yaşamını ve deniz ticareti sektörünü de olumsuz yönde etkilemektedir. Bu bağlamda, uluslararası hukukta kabul görmüş düzenlemelerin ve Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmelerin önemi vurgulanmaktadır. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin (MARPOL 73/78, 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi ve CLC-Fund Konvansiyonları gibi) detaylarına değinmekte ve Türkiye'nin bu sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getirme çabalarını analiz etmektedir. Ayrıca, Türkiye'nin ulusal mevzuatında petrol kirliliğiyle mücadele amacıyla hayata geçirdiği düzenlemeler, özellikle 1983 tarihli Çevre Kanunu ve 2006 yılındaki değişiklikler ile 5312 sayılı Kanun'un kapsamı ele alınmıştır. Ancak, mevzuatın farklı düzenlemelerden oluşan dağınık yapısının ve uygulamada yaşanan idari ve teknik eksikliklerin etkin mücadeleye engel olduğu ifade edilmektedir. Deniz çevresinin korunması için Türkiye'nin ulusal mevzuatını uluslararası standartlarla tam uyumlu hale getirmesi gerektiğini vurgulamakta, bunun için daha bütüncül bir hukuki çerçevenin oluşturulması gerektiğini önermektedir. Ayrıca, petrol kirliliğine yönelik politikaların yalnızca reaktif değil, proaktif bir yaklaşımı benimseyerek önleyici tedbirleri de kapsamı gerektiği belirtilmektedir. Uygulamada yaşanan koordinasyon eksiklikleri ve teknik kapasite yetersizlikleri gibi sorunların çözülmesi için idari yapının güçlendirilmesi gerektiği dile getirilmektedir. Sonuç olarak, makale Türkiye'nin deniz çevresini korumaya yönelik hukuki ve kurumsal yapısını geliştirerek, uluslararası standartlarla uyumlu, etkin ve sürdürülebilir bir politika oluşturmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, gemilerden kaynaklanan petrol kirliliğiyle mücadelede ulusal ve uluslararası işbirliğinin artırılması, çevresel koruma mekanizmalarının güçlendirilmesi ve toplumsal farkındalığın yaygınlaştırılması gerektiği vurgulanmaktadır.

MAKALENİN BAŞLICA ÇIKARIMLARI

- Petrol kirliliği, deniz ekosistemlerine ve ekonomik faaliyetlere ciddi zararlar vererek sürdürülebilirliği tehdit etmekte; bu sorunun çözümü için uluslararası standartlara uyumlu, bütüncül ve etkin politikaların benimsenmesi gerekmektedir.
- Türkiye'nin mevzuatı, dağınıklığı ve koordinasyon eksiklikleri kirlilikle mücadelede yetersizdir.
- Etkin koruma için önleyici tedbirler, teknik kapasite ve uluslararası işbirliği artırılmalıdır.

**Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir**